

I. PHẦN TRẮC NGHIỆM

II. PHẦN TỰ LUẬN

Câu 1. Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích nhân vật người bố trong đoạn trích “*Ghét cái răng khểnh*” của nhà văn Nguyễn Ngọc Thuần.

GHÉT CÁI RĂNG KHẺNH

Tôi có một cái răng khểnh. Khi đến trường tụi bạn bảo đó là cái răng bừa cào. Mỗi lần tôi cười chúng cứ chỉ vào đó:

– Ha ha bừa cào kia! Mày cho tao mượn về chải chỉ đi!

Từ đó tôi không dám cười nữa. Tôi rất đau khổ. Tôi ghét những đứa có hàm răng đều. Chúng còn chỉ vào mặt tôi nói: “Đó là vì mày không chịu đánh răng. Những người đánh răng răng mòn đều.”

Một hôm bố tôi hỏi:

– Sao dạo này bố không thấy con cười?

Tôi nói:

– Tại sao con phải cười hả bố?

– Đơn giản thôi. Khi cười khuôn mặt con sẽ rạng rỡ. Khuôn mặt đẹp nhất là nụ cười.

– Nhưng khi con cười sẽ rất xấu xí.

– Tại sao vậy? Bố ngạc nhiên. Ai nói với con?

– Không ai cả nhưng con biết nó rất xấu, xấu lắm bố ơi!

– Bố thấy nó đẹp. Bố nói nhỏ con nghe nhé! Nụ cười của con đẹp nhất

– Nhưng làm sao đẹp được khi nó có cái răng khểnh?

– Ái chà! Bố bật cười. Thì ra là vậy. Bố thấy đẹp lắm! Nó làm nụ cười của con khác với những đứa bạn. Đáng lẽ con phải tự hào về nó. Mỗi đứa trẻ có một điều kỳ lạ riêng. Có người có một đôi mắt rất kỳ lạ. Có người có một cái mũi kỳ lạ. Có người lại là một ngón tay. Con hãy quan sát đi rồi con sẽ thấy. Con sẽ biết rất nhiều điều bí mật về những người xung quanh mình.

Tôi biết một điều bí mật về cô giáo: cô có cái mũi hồng hơn những người khác. Và tôi đã nói điều đó cho cô hay. Cô ngạc nhiên lắm.

– Thật không? Cô trợn mắt.

– Em nói thật! Mũi cô rất hồng. Em còn phát hiện một điều nữa khi trợn mắt mắt cô thật to. Những người có con mắt nhỏ không làm được như vậy đâu. Bố em nói đó là một điều bí mật. Cô đừng nói cho ai biết nhé. Khi cô nói điều bí mật ra cô sẽ quên cái mũi cô ngay.

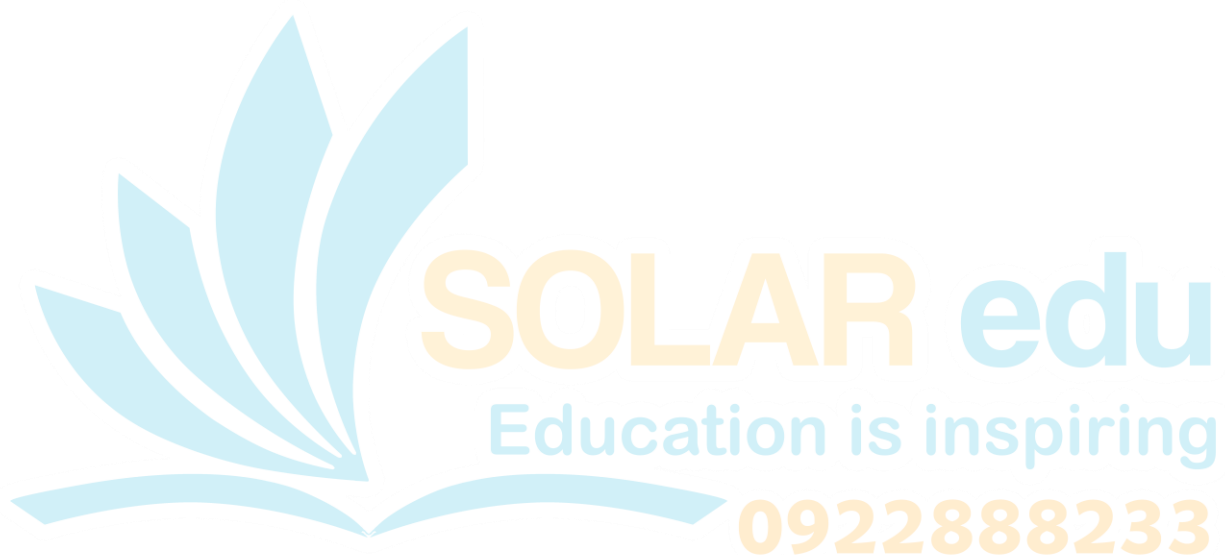
Website: <https://solar.edu.vn>

- Vậy à! Em có nhiều điều bí mật không?
- Dạ có. Nhưng em sẽ không kể cho cô nghe đâu. Em sợ em sẽ quên nó.
- Không sao đâu. Khi em kể điều bí mật cho một người biết giữ bí mật thì bí mật vẫn còn. Khi gặp cô em sẽ nhớ là có hai người cùng giữ chung một bí mật.

Và tôi đã kể cho cô nghe bí mật của tôi. Tôi cũng muốn kể cho các bạn nghe nữa vì như vậy các bạn sẽ giữ giùm tôi một điều bí mật; khi tôi và bạn gặp nhau bạn sẽ nhớ bí mật đó. Chuyện là như vậy: ngày xưa ngày xưa ở một khu làng nọ có một đứa trẻ luôn cười suốt ngày. Các bạn biết tại sao không tại vì nó có một cái răng khềnh!

(Trích *Vừa nhắm mắt vừa mở cửa sổ* Nguyễn Ngọc Thuần, NXB Trẻ, tr.18-20)

Câu 2. Viết bài văn (khoảng 400 chữ) bàn về vai trò của thất bại.

Website: <https://solar.edu.vn>

CS1. 44 Nguyễn Cơ Thạch - CS2. 131 Thái Hà - CS3. Khu A Geleximco
CS4. 106 Hoàng Quốc Việt – CS5. K35 Tân Mai - Hotline: 0922 888 233 - 098 642 0303

ĐÁP ÁN THAM KHẢO

I. PHẦN TRẮC NGHIỆM

II. PHẦN TỰ LUẬN

Câu 1

1. Mở đoạn

Nguyễn Minh Châu từng khẳng định nhà văn phải đi tìm “hạt ngọc” trong tâm hồn con người, và Nguyễn Ngọc Thuần đã thể hiện điều đó qua đoạn trích “Ghét cái răng khểnh” với hình ảnh người bố tinh tế, dùng tình yêu thương khơi dậy sự tự tin cho con.

2. Thân đoạn

* Về nội dung

- **Luận điểm 1:** Một người cha tinh tế, luôn quan tâm và theo dõi sát sao tâm lý của con.
+ Bố là người đầu tiên phát hiện ra sự bất thường của cậu bé qua chi tiết: “Sao dạo này bố không thấy con cười?”.

+ Sự tinh tế của bố thể hiện ở chỗ ông không chỉ quan tâm đến những nhu cầu vật chất mà còn là người trực tiếp “đo” nhiệt độ cảm xúc của con.

+ Nụ cười của đứa trẻ là thước đo của hạnh phúc. Việc bố nhận ra sự vắng bóng của nụ cười chứng tỏ ánh mắt của ông luôn dõi theo con từng ngày, xót xa khi thấy con đánh mất đi sự hồn nhiên vốn có.

- **Luận điểm 2:** Một người cha tâm lý, bao dung và biết cách lắng nghe.

+ Khi con tự ti vì bị chê “bừa cào”, bố không gạt đi hay la mắng mà kiên nhẫn hỏi “tại sao?”, “ai nói?” và nhẹ nhàng “nói nhỏ con nghe”.

+ Bố đặt mình vào vị trí của một đứa trẻ để thấu hiểu tổn thương của con. Bố tôn trọng những “nỗi buồn bé hạt tiêu” ấy.

+ Hành động “nói nhỏ” tạo ra một không gian của sự tin cậy, biến khoảng cách cha – con trở thành tình bạn tri kỷ, giúp cậu bé cảm thấy an toàn và được vỗ về, che chở.

- **Luận điểm 3:** Một người cha uyên bác với phương pháp giáo dục sâu sắc, truyền cảm hứng.

+ Bố đảo ngược góc nhìn của con về “răng khểnh”, coi đó là “đẹp”, là “nét riêng” đáng “tự hào”, đồng thời dạy con “hãy quan sát” để nhận ra điều “kỳ lạ riêng” ở mỗi người

+ Bố giúp con nhận ra sự khác biệt không phải là khiếm khuyết để giấu giếm, mà là nét độc đáo “điều kỳ lạ riêng” để tự hào. Bố đã thấp lạng sự tự tin, giúp con dũng cảm chấp nhận và yêu thương chính bản thân mình.

+ Lời khuyên “hãy quan sát đi” của bố là chìa khóa giúp cậu bé tự tin và biết nhìn người khác bằng sự bao dung, từ đó phát hiện nét đáng yêu của cô giáo và gắn kết với mọi người.

* Về nghệ thuật

- Ngôi kể thứ nhất chân thực, ngôn ngữ đối thoại mộc mạc, tự nhiên; giọng điệu thủ thỉ, tâm tình.

- Khắc họa thành công bức chân dung người bố ấm áp, tinh tế.

3. Kết đoạn

- Khái quát lại nội dung và nghệ thuật

Website: <https://solar.edu.vn>

CS1. 44 Nguyễn Cơ Thạch - CS2. 131 Thái Hà - CS3. Khu A Geleximco
CS4. 106 Hoàng Quốc Việt – CS5. K35 Tân Mai - Hotline: 0922 888 233 - 098 642 0303

- Mở rộng (bài học): Hình tượng người bố gửi gắm bài học về vai trò gia đình: sự lắng nghe, định hướng và yêu thương của cha mẹ giúp trẻ vượt qua mặc cảm, tự tin trưởng thành và biết yêu thương.

Câu 2

I. Mở bài

- **Dẫn dắt:** Hành trình nhân loại bước đi chưa bao giờ là một con đường trải đầy hoa hồng. Để chạm tay đến đỉnh vinh quang, con người luôn phải đối mặt với muôn vàn thử thách và những lần vấp ngã.

- **Giới thiệu vấn đề:** Đứng trước những vấp ngã ấy, nhiều người thường sinh ra tâm lý chán nản, sợ hãi. Tuy nhiên, nếu nhìn nhận một cách thấu đáo, ta sẽ thấy thất bại không phải là vực thẳm, mà giữ một vai trò vô cùng quan trọng – là nấc thang tất yếu đưa ta đến với thành công.

II. Thân bài

1. Giải thích

- “Thất bại” là trạng thái không đạt được những mục tiêu, dự định mà bản thân đã đề ra; là những lần vấp ngã, sai lầm, đối lập với thành công.

- Bản chất của thất bại không phải là dấu chấm hết, mà là một phép thử của cuộc đời đối với năng lực và ý chí của mỗi con người.

2. Bàn luận: vai trò của thất bại (Trọng tâm)

* **Luận điểm 1: Trước hết, thất bại đóng vai trò là một người thầy nghiêm khắc mang đến cho chúng ta những bài học kinh nghiệm và bản lĩnh**

- Lí lẽ:

+ Khi đối mặt với sự đổ vỡ, con người buộc phải dừng lại để nhìn nhận, đánh giá khách quan về bản thân. Sai lầm sẽ chỉ ra những lỗ hổng trong kiến thức, sự thiếu sót trong kỹ năng hoặc phương pháp chưa phù hợp.

+ Thất bại giống như khi ta uống một ngụm trà đắng, ban đầu có thể khó chịu nhưng dư vị ngọt ngào lại đọng lại về sau, giúp ta thấm thía bài học và trưởng thành hơn.

+ Những cú vấp ngã sẽ bóc trần sự ảo tưởng, bắt buộc ta phải học cách chấp nhận áp lực và rèn luyện sự bền bỉ. Vượt qua được bóng tối của sự thất vọng, nội lực của con người sẽ trở nên mạnh mẽ, chai sạn và vững vàng hơn trước mọi giông bão của cuộc đời.

+ Nếu cuộc sống quá êm đềm, thành công quá dễ dàng thường khiến con người sinh ra thói kiêu ngạo, chủ quan và có sức đề kháng tinh thần yếu ớt.

- Dẫn chứng: Quá trình lột xác của loài bướm cho thấy muốn có đôi cánh rực rỡ, nó phải tự mình phá kén trong đau đớn. Chính sự vật lộn ấy giúp cánh bướm cứng cáp, còn nếu được giúp đỡ, nó sẽ yếu ớt và không thể bay. Con người cũng vậy, những lần vấp ngã chính là “chiếc kén” buộc ta tự bút phá. Nhờ đó, ta rèn luyện nội lực và trưởng thành vững vàng hơn.

* **Luận điểm 2: Hơn nữa, thất bại giúp chúng ta thấu hiểu, trân trọng sâu sắc hơn giá trị của thành công và bồi đắp chiều sâu nhân cách.**

- Lí lẽ

Website: <https://solar.edu.vn>

CS1. 44 Nguyễn Cơ Thạch - CS2. 131 Thái Hà - CS3. Khu A Geleximco
CS4. 106 Hoàng Quốc Việt – CS5. K35 Tân Mai - Hotline: 0922 888 233 - 098 642 0303

+ Hạnh phúc thực sự không chỉ nằm ở khoảnh khắc chạm tay vào chiếc cúp vàng, mà nằm ở hành trình đầy mồ hôi, nước mắt và cả những vết xước.

+ Khi đã nếm trải tận cùng vị đắng của sự thất bại, ta mới biết trân quý những thành quả ngọt ngào mình đạt được.

+ Sự vấp ngã còn dạy ta bài học về sự khiêm tốn, biết bao dung và đồng cảm hơn với những người yếu thế hay những ai đang gặp khó khăn xung quanh mình.

- Dẫn chứng: Nghệ thuật Kintsugi (Mộc dạn vàng) của người Nhật Bản là minh chứng đẹp cho giá trị của những “vết nứt”. Khi bát gốm vỡ (tượng trưng cho sự thất bại, đổ vỡ trong cuộc đời), người ta không vứt đi mà hàn gắn bằng vàng, tạo nên vẻ đẹp độc bản và giá trị cao hơn. Những vết vỡ không bị che giấu mà trở thành điểm nhấn lấp lánh. Con người cũng vậy, thất bại nếu được chữa lành bằng nỗ lực sẽ tạo nên chiều sâu và vẻ đẹp tâm hồn.

3. Bàn luận mở rộng

- **Phản đề:** Trong thực tế, vẫn có không ít người mang tâm lý sợ hãi thất bại. Họ chọn cách sống thu mình trong vỏ bọc an toàn, hoặc khi gặp thất bại thì lập tức buông xuôi, oán trách số phận. Lối sống ấy sẽ khiến họ mãi mãi dậm chân tại chỗ và trở thành những kẻ vô hình trong dòng chảy thời đại. Tuy nhiên, thất bại chỉ thực sự có giá trị khi con người biết đứng lên và rút kinh nghiệm từ nó. Nếu cứ lặp đi lặp lại một sai lầm vì sự bảo thủ hay lười biếng, thì đó là sự trượt dài trong u mê chứ không còn là “mẹ của thành công”.

- Bài học:

+ Nhận thức:

Thế hệ trẻ chúng ta cần thay đổi tư duy: Thất bại là một phần tất yếu của cuộc sống, là “đặc quyền” của tuổi trẻ để thử sai và trưởng thành.

+ Hành động:

Khi vấp ngã, thay vì khóc lóc, hãy dũng cảm nhìn thẳng vào sự thật, phân tích nguyên nhân, trau dồi lại tri thức và kiên trì đứng lên bắt đầu lại từ đầu với một tâm thế vững vàng hơn.

III. Kết bài

- Khẳng định: Thất bại thực chất là một lớp học bắt buộc ở trường đời mà ai cũng phải tốt nghiệp nếu muốn vươn tới sự vĩ đại.

- Thông điệp: Như cựu Thủ tướng Anh Winston Churchill từng nói: “Thành công không phải là cuối cùng, thất bại không phải là chết người: Lòng can đảm đi tiếp mới là điều quan trọng”. Hãy cứ mạnh dạn theo đuổi hoài bão, dẫu có vấp ngã, đó cũng là những vết xước kiêu hãnh của tuổi thanh xuân.